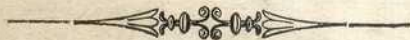

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ

ЗА ГОДИНУ

1 8 5 9.

II. ГОДИНА

У НОВОМЪ САДУ

БРЗОТИСКОМЪ ЕПИСКОПСКЕ КЪНИГОПЕЧАТНЪ

—
1859.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

УНДОТ АБ

1881

УНДОТ АБ

УНОВИ СКА

УНОВИ СКА

1881

ШКОЛСКІЙ ЛИСТЪ.

Овай листъ излази сваке неделѣ еданпутъ. Цѣна му е на годину 4, на половину 2 а на четвртъ године 1 ф.ор. съ поштаринѣмъ.

Брой 1.

8. Януара.

1859.

Плодъ доброгъ воспитанія.

(У писмама одъ Х. Шмидта.)

Прво шемо.

(Пастырче Милое своіой сестри Маріи.)

Сладка Сестро!

Синоѣъ било е врло лѣпо и пріятно време. Я самъ сѣдио подъ еднимъ великимъ богатолиставимъ растомъ, и свирао у фрулицу. Мое овчице пасле су по поляни у край тихо жубореѣгъ поточиѣа. Книжица, кою самъ отъ покойногъ Отца на даръ добыо, кадъ самъ іошгъ у училиште и нао лежала е у трави покрай мене. — Сунце е башъ заглазило и последньи врацы нѣгови чиняку сѣкао да ќе огньномъ свѣтломъ ѣу своіомъ небо и землю позлатити.

Господинъ ѣаконъ изъ Цвѣтнога Дола проходао се у тай паръ покрай потока. Издалека чув онъ гласъ мое свирке, приближи се къ мени и опазивши книгу у трави запыта ме сасвимъ любезно: Заръ ты знашь читати дѣте? Знашь Господине одговоримъ я, и прочитамъ предъ нѣмъ на гласъ цѣлу едну страну изъ мое кнѣиге. Онъ се томе немало зачуди и запыта ме далъ: Откуда си ты дѣте мое, тко су твои родители што су те тако лѣпо изучити дали и како си ты овамо у село наше дошао?

На пытанъ ово приповѣдимъ я цѣло житіе наше: како смо мы у скоропрошавшемъ рату отъ неприятеля свега иманя нашегъ лишени и изъ отечества про-

гнани; како е добрый Отаць нашъ наскоро затимъ умрео; а Мати намъ се отъ туге и горке жалости разболѣла, и садъ у Обрежу, шесть часова отавдѣ отстоѣемъ сеоцу, у земуницы одной лежи; како ю ты сладка сестро нѣгуешъ и съ мале преслице свое ранишь, а я се пролѣтосъ у Цвѣтноме долу наймимъ да овце чувамъ, не былъ тако кою крайцару заслужио, и съ тымъ бѣдно станѣ добре Майке мое колико толико отлакшао. — Докле сѣмъ ово приповѣдао, сузе су ми све еднако низъ образе текле и я ихъ задуго зауставити нисамъ могао, ерѣ самъ се тадъ живо сѣхао у каквомъ се ядномъ станю сладка и мила родительница наша налази.

Господинъ Діаконъ тронуть моимъ рѣчма едва се и самъ отъ суза уздржати могао. Напоследку ово ми проговори: „Добро дѣте мое утѣши се и немой выше плакати. Буди само поштентъ, скроманъ, послушанъ и богобоязливъ као што су ти родители, пакъ ћешъ срећанъ бити и Богъ ће обылатый благословъ свой на тебе излити“. Затимъ маши се у дженъ и поклони ми бѣлый сребрнякъ, кои я доброй Матери нашей са сыновнымъ поздравомъ моимъ шилѣмъ и цѣлююћи десницу нѣну, пребывамъ

У Цвѣтномъ Долу дне 1 Мая 1850.

Твой

тебе искрено любекій братъ Милое.

Писмо друго.

(Марія пише свомъ брату Милою.)

Любезный браше!

Прво писмо кое ћешъ отъ мене примити, есть найжалостниѣ, кое ћу я игда у животу момъ писати. — Добра Мати наша юче е на ноћ преставиласе, а ютросъ смо ледено тѣло нѣно земли предали.

У вече предъ саму смръть башъ кадъ самъ я при постельи нѣной сѣдила, добыемо писмо твое. Я га отво-

римъ и Матери на гласъ прочитамъ. Ню в писмо твое
 неисказано обрадовало и сузе радости текле су низъ
 бледо лице нѣно. — „Кѣри моя!“ по краткомъ љу-
 таню рекне ми она: „мы се растати морамо. Я осеѣамъ
 да никадъ више съ постелѣ ове неѣу устати, ни ги љу
 више видити ярко оно сунце што башъ садъ заилази.
 Тѣло в мѣе сасвимъ ослабило, и скоро ће га духъ
 оставити и Богу на истину поѣи. Найвеѣа и ѣдина моя
 на самрти утѣха есгъ та, што самъ се трудила да
 тебе и Милоя воспитамъ и да васъ на добаръ путъ
 изведемъ. — Сладка дѣцо моя! будите увѣкъ тако
 добри и богобоязљиви као досадъ што сте были, и
 трудите се да свакиј данъ у добродѣтели напредуе-
 те. Имайте непрестано Бога предъ очима, знайте да
 онъ сва дѣла и саме тайне умышляе срдца вашегъ
 познае. Вѣруйте свимъ сердцемъ у Господа нашегъ
 Исуса Христа, владайте се онако као што е онъ учио,
 и слѣдуйте спасителномъ примѣру нѣговомъ. Молите
 се свакиј данъ Богу, да вамъ пошлѣ светога Духа
 утѣшителя, кои ће васъ на стази живота упуѣивати,
 и настављати на свако дѣло благо. Любите се и па-
 зите између себе. Никога невреѣайте, никоме зла не-
 чините. Немоите се заборавити да у сиротинѣи и нужди
 вашој кога преварите или туђу стваръ себи присвоите.
 Чувайте се отъ свакогъ па и најманѣгъ преступленія
 заповѣдїи Божиѣхъ, а нарочито храните невиность вашу
 чисто и цѣломудрено. Па онда ямачно можете бити
 увѣрени да васъ благїи Богъ нигда оставити неѣе. Онъ
 ће вамъ отсадъ умѣето матере бити, као што вамъ е
 досадъ умѣето отца био“! — Замномъ дѣчице моя
 неплачите. Мени ће кадъ се отавдѣ преселимъ добро
 бити, ерѣ љу я тамо у другомъ и болѣмъ свѣту еѣ
 вашимъ покойнымъ отцемъ састати се и еѣ нѣиме за-
 едно за благостанѣ и ереѣу вашу Богу се молити. —
 Ово су последнї рѣчи умираюѣе Матере ваше. Запам-

ти ихъ Марія, и напиши ихъ твоему брату Милою. Изручи му последній поздравъ и матерній благословъ мой. Кажи му да самъ отъ свегъ срдца желила нѣга при последнѣмъ концу момъ видети, али нека нимало зато не тужи, што при погребу свое родительке не быти могао. Тамо горе выше звѣзда у дому обштегъ свію насъ Отца небесногъ, тамо ћемо се мы после краткогъ растанка опетъ састати и блажену вѣчностъ завно проводити.“

Съ овимъ рѣчма благослови насъ добра Мати наша и после нѣколико часова тихо и мирно преда духъ свой Богу.

Доку в Мати у болести лежала походію ю е выше пута господинъ Свештеникъ овдашній. Изъ руке нѣгове приимила е она на два дана пре смрти свое *хлѣбъ небесный и чашу жизни*. Онъ ея при самртномъ часу нѣномъ быо, и рѣчи утѣхе умираюћой изговоріо. А нѣгова госпођа супруга чимъ е разумѣла да е Мати наша болестна, шилая іой е свакій данъ врућегъ ела и свакояке понуде. — Ово ти зато являмъ любезный мой Милое, да се за ове добре душе свакій данъ Богу молишь, да имъ Онъ стоструко наплати за дѣла милости, кое су оне нашей покойной Майцы учиниле.

Моли се Богу и за мене драгій брате мой, ерѣ самъ ти я садъ найбѣдніе сироче на свѣту. Мы смо истина обоє сирочадь безъ Отца и Майке, но ты си већій, па можешъ овце чувати и съ тымъ кору хлѣба заслужити, али я бѣдна слаба и нека куда се знамъ окренути дрву камену. За польске послове іошть нисамъ дорастла, а просити ме е страхъ и грѣхота, ерѣ бы се тымъ начиномъ можда проленѣла и цѣлогъ живота на досаду другима людма била. Самъ еданъ Богъ може се смилovati и помоћи

Твою тужну Сестру Марію.

У Обрежу 15 Мая 1850.

(Продужиће се.)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Разделѣнїѣ часова.

у србск. нар. школама.

IV. Приметбе за учителѣ IV. разреда илѣ Нѣмаца. *)

1. Изъ Науке Христ. има се едаредѣ читати и тумачити св. Евангелиѣ, кое ће се идуће неделѣ у цркви читати. Едаредѣ на неделю тумаче се ектенія. Едаредѣ се чита и тумачи Апостолѣ, кои ће идуће неделѣ у цркви читанѣ бити, и едаредѣ изясњава се св. Литургија; и одма тај илѣ идући данѣ препитуе се то, а суботомѣ се препитую изреченія изъ св. еванѣ. и апостола те неделѣ читана, а кадкадѣ се повторе и молитвице.

2. Рачунѣ, ради се све писменѣ, и то дваредѣ србскимѣ, а триредѣ немачким говоромѣ.

3. Читанѣ пре подне, дваредѣ на неделю славенско, и то: едаредѣ св. Еванѣлиѣ, а едаредѣ Апостолѣ; дваредѣ се чита немачки, и узѣ то се едаредѣ рецитира немачко на паметѣ учено, а едаредѣ се разговара немачки, приповеда, описуе, илѣ ради немачка граматика и синтаксѣ; — и едаредѣ се чита читанка и узѣ то ради србски синтаксѣ.

4. Поянѣ, дваредѣ на неделю по 1 и по сата, у остале дане употреби се то време на читанѣ.

5. Писанѣ, дваредѣ писменѣ саставѣ, едаредѣ србски други редѣ немачки, србски по II. читанки, немачки по I. и дваредѣ се пише диктандо, едаредѣ немачко а други редѣ србско алѣ с' латински писмени, и овда се диктанда рецитираю, а узѣ саставе раде се граматична вештбаниа.

6. Читанѣ поподне, едаредѣ срб. читанка са синтакт. и едаредѣ исалтирѣ и рецитиранѣ.

7. Приповеданѣ библ. приповедки, као у преѣашњимѣ разредима, и едаредѣ на неделю житие едногѣ одѣ светителя, те илѣ идуће неделѣ најглавниѣга.

*) Овакове школе има само у Сомбору и у Вршцу.

Шема часова за IV. разредъ.

Понеделън.	Вторн.	Среда	Петакъ	Субота
8— $\frac{1}{2}$ 10 Читанъ и толмаченъ св. еванђе- лия	8— $\frac{1}{2}$ 9 Изпит юче- ранъгъ и толкованъ ектен.	8— $\frac{1}{2}$ 10 Читанъ и толмач апо- стола	8— $\frac{1}{2}$ 9 Изпит юче- ранъгъ и толк. св. литургие	8— $\frac{1}{2}$ 9 Изпит из- речения св. пис. и пов. молитв.
$\frac{1}{2}$ 10—11 Рачун. пис.	$\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 Рачун писм. немач.	$\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 11 Рачунъ немач.	$\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 Рачунъ србеки.	$\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 Рачунъ немачкимъ говоромъ
срб. гов.	$\frac{1}{2}$ 10—11 Читанъ не- мачко са граматиком вештбаня.	$\frac{1}{2}$ 11—11 Пѣниѣ.	$\frac{1}{2}$ 10—11 Читанъ не- мачко са грамат. вештб.	$\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 11 Чит. србско са син. веш. $\frac{1}{2}$ 11—11 Пѣниѣ.
2— $\frac{1}{2}$ 3 Писм. састав србски и син- такт. вешт.	2— $\frac{1}{2}$ 3 писм. саст. нем. и гра- мат. вешт.	2— $\frac{1}{2}$ 3 срб. диктан. и рецити- ранъ	2— $\frac{1}{2}$ 3 Немач. дик- тандо и ре- цитиранъ	неделъни
$\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4 Читанъ срб. са синт. вештбанѣмъ	$\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4 Читанъ не- мачко са грамат. веш.	$\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4 Псалтиръ и рецит.	$\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4 као вторник	испитъ и
$\frac{1}{2}$ 4—4 библ. прип. и испитъ	$\frac{1}{2}$ 4—4 испитъ юче- ранъ	$\frac{1}{2}$ 4—4 изпитъ пре- ђашњи при- поведака	$\frac{1}{2}$ 4—4 житие све- тогъ	вечернъ.

Ова деца имаю неделно : Науке Христ. са библ. припо-
вед. и житијама светихъ 4 и по саата, рачуна 5 и по, читаня
србск. славенск. и немачкогъ 10 сати, пѣнија 1 и писанија 2
свега 23 саата.

V. Приметбе за учителѣ на школама са три класе. *)

Наредбомъ в. минист. одъ 23. Марта 1855 коіомъ се организиранѣ школа наређує, иште се, да се све ове школе са три класе имаю што пре у праве главне школе претворити, т. е. са IV. разреда и 4 учителя; и ово би валяло да баръ те три горепоменуте общтине колко свогъ поноса јошъ више ради напредка свое деце, што пре изврше. А до тога доба, мораю три учителя послове за четворицу свршивати, и да би се ово на користъ деце, колико е више можно, извршило, има слѣдуюћи редъ постојати.

Учитель најмлађе класе има само букварце учити; за нѣга су дакле све оне приметбе, што су подъ I. за учителѣ I. разреда наведене, и она иста шема часова.

Учитель среднѣ класе има учити саме часловце, за нѣга су опетъ све оне приметбе, што су за учителѣ II. разреда наведена и иста шема.

Алъ учитель најстариє класе мора рад' немачкогъ ѣзика оба стария оделєня деце, псалтирце и Немце заедно држати, мора дакле два оделєня деце имати, и кодъ нѣга мораю деца две год. дана бити.

Приметбе за учителя најстариє класе.

1. Изъ науке Христ. мора се узети триредъ свешт. истор. за млађе и дваредъ св. Еванђелиє за стариє оделєнѣ. Прве се дане приповеда и казує, а остале пита и повторава.

2. Рачунъ. Сваки данъ по по сата писменъ са млађимъ одел. и четвртъ сата са стариимъ, и то, са овимъ увекъ немачкимъ говоромъ, а са онимъ дваредъ на неделю немачкимъ а триредъ србскимъ.

3. Читанѣ пре подне, дваредъ читанка, дваредъ немачки и едаредъ псалтирь, узъ срб. и немачко читанѣ граматична вештбѣна, а узъ псалтирь рецитиранѣ на паметь ученога. —

4. Пѣниє. Триредъ на нед. пѣниє и дваредъ читанѣ, тумаченѣ и изнитъ апостола.

*) Овакови школа има три: у Кикинди, Новомъ Саду и Руми.

WWW.UNILIB.BE Писанъ. Дваредъ немачко диктандо, едаредъ србско, и едаредъ слободанъ саставъ. Узъ немачка диктанда немачка грамат. Узъ срб. дикт. рецитиранъ истихъ; а узъ срб. саставе срб. синтакс.

6. Читанъ по подне. Са оба одел. едаредъ псалтир и рецитиранъ, едаредъ немачки и граматична вештбана и дваредъ читанка са рецитиранъмъ на память ученогъ.

7. Приповеданъ библи. припов. као у горепомену- тимъ разредима, само јошъ средомъ житие едногъ од светих. (Види IV. пр. за учит. IV. разр.)

Понесъ

свакидашњи лекција у срб. нар. школама.

За II. разредъ илъ часловце.

- 1 и 2. нед. Све што деца на служби пое; као: Слава оцу, и нишъ. Алилуа. Свети Боже.
- Слава тебъ Господи. Оца и сина. Молитвами. Спасини. и пр.
- 3—11. нед. Тронари одъ 8. гласова.
12. Тронаръ Аранђелски: Небеснихъ воинств.
13. Трон. воведенски: Днесъ благоволенія Божія.
14. Христосъ раждається.
15. Правило вѣри.
16. В'мирѣхъ святе.
17. Дѣва днесъ.
18. Одъ юности моя.
19. Величаемъ (светительско, као мустра за остало.)
20. Ускликнимо са любовомъ.
21. Православія наставниче.
22. Радуйся благодатная Богородице дѣво.
23. Да исправится молитва.
24. Вкусите и видите.
25. Тѣло Христово примите.
26. Возбраной воеводѣ.
27. Предварившия утро.
28. Аще и во гробъ.

29. Воскресенія денъ (одъ 1. песме.)
 30. Слава тебѣ показавшему.
 31. Яко пльнихъ свободитель.
 32. Ёгда снишедъ языки сля.
 33. Пророче и предтече пришествія Христова.
 34. Апостоловъ првопрестолницы.
 и остали свечарски тропари, после катавасіе, стихире, и пр.

9. Писанѣ и Чишанѣ.

1. Нед. Черта узправна, положена и коса. фиг. 6. 7. и 8. свака по два дана.
 2. Нед. Танки и дебелы потези немачке черте. фиг. 13. 14. 15. и 16. и 20: пон. и втор. 13. ср. и четвр. 14. пет. 15. суб. 16.
 3. Танки и дебелы потезъ србске черте, и то: пон. и втор: 31. среда и четвр. 32. пет. 33. суб. 34.
 4. Пон. и втор. фиг. 35 сред. и четвр. 36. пет. и суб. 37. и 38.
 5. Пон. и втор. 39. сред. и четвр. 40. пет. и суб. 44.
 6. 1. фамилия мали писмена фиг. 45. и то: пон. *ѝ*. втор. *й*, ср. *ѡ*, и *ш*, пет. *ш*
 7. 2. фам. фиг. 46. сваки данъ едно писмо.
 8. 3. фам. фиг. 47. сваки данъ едно писмо.
 9. 4. фам. фиг. 49.
 10. 5. фам. фиг. 49.
 11. 6. фам. фиг. 50. и узъ ово познаванѣ грађански самогласника.
 12. 7. фам. фиг. 51 и познаванѣ грађ. двоглас.
 13. 8. фам. фиг. 52. и познав. грађ. сугласн.
 14. Силабиранѣ грађ. на штицама са два писма.
 15. Исто то са три и више писама.
 16. Читанѣ рукопис. буквара стр. 52. и 53. бр. 2 и 3.
 17. Читанѣ грађанс. буквара стр. 4 до 18. преко реда.
 18. Познаванѣ слав. и читанѣ грађ. одъ стр. 4—18.
 19. Силабиранѣ славенск. на штици и читанѣ рукописног, бр. 4. 5. и 6. а грађанск. брой 33—51.

20. Читанѣ славенск. букв. страна 66 и 67.
 Читанѣ грађанск. букв. страна 51 до 55.
 Читанѣ рукописн. букв. брой 7. 8. 9 и 10.
 21 нед. Читанѣ славенск. и сокращена.
 Читанѣ грађ. предмети за размишл. и бр. 19. стр. 42.
 Читанѣ рукоп. птичье поянѣ.
 22. нед. Читанѣ славенск. брой 4 и 5. стр. 71.
 Читанѣ грађ. брой 21. стран 44.
 Читанѣ рукоп. брой 25. стр. 47.
 23. нед. Читанѣ славенск. брой 9. грађанск. 22. рукописногъ 28.
 24. нед. Читанѣ слав. брой 10. грађ. бр. 24.
 25. нед. Читанѣ слав. брой 11—16. грађ. бр. 26.
 26. нед. Читанѣ слав. до края грађ. бр. 27.
 27. нед. Читанѣ слав. бр. 6 и 7. грађ. бр. 7.
 28. нед. Читанѣ слав. 8. грађ. бр. 8.
 29. нед. Читанѣ слав. 3. грађ. бр. 9.
 30. нед. Читанѣ слав. 1. грађ. 10.
 31. нед. Читанѣ слав. 2. грађ. 11. и 12.
 32. Повторав. славенскогъ грађ. бр. 13 и 14.
 33. нед. Повторав. слав. и рукописногъ грађ. бр. 15 и 16.
 34. нед. Повторав. рук. и славенск. грађ. бр. 17 и 18.
 35. нед. Повторав. рук. и славенск. грађ. бр. 1 до 7.
 Остало време за повтораванѣ свегъ трога, найвећма грађанскога.

10. Дикшанда србска.

Изреченія из св. писма из књига Мойсеєви, Давидови, Соломонови, Пророка, Товиє, Іеуса Сираха, св. Евангелія, Апостола, св. Отаца, школске и народне пословице и друга мудра изреченія. (види ушколск. листу задатке) Ово пишу букварци ма у каквой школи били, сваки данѣ, а часловци и исалтирци у одређене дане (види шеме часова) било чисте мушке, илѣ чисто женске илѣ помешане школе, илѣ шегртске. —

12. Слободни писмени сасшави.

Задатке за II. разредѣ прописує I. езикословна читанка срб.; за III. разредѣ друга езикословка србска; а за IV. разредѣ

I. Sprach u Lesebuch (задаке и мустра решенија види у школск. листу од броја 1 и далъ.)

13 Ёзикословна читанка.

Има свега 116. броева; а одређено е по шеми за II. разред, шестъ пута, по шеми за старию класу двокласни школа четир-пута, и по шеми за обичне школе четиръ и шестъ пута на не-делю; ако се дакле сваки редъ по еданъ број узме, биће цела за 20 недела. изтерана. —

14. Друга Ёзикословка.

У нъой има 167. броева; а одређено е по шеми за III. раз-редъ да се четиръ пута на неделю, по шеми за најстарию кла-су на трикласнимъ школама четиръ пута, исто тако и по шеми за старию класу двокласни школа, и по шеми за обичне школе, чита. Половина е броева малени, и ова вештија деца могу по два броја у едной лекцији читати, и ако само шестъ броева на неделю пређу, опетъ е за 25 илъ 26. недела цела свршена, и све оста-ло време, код горепоменуте као и код ове остае за повторавањъ за кое су приповедке најглавније.

15. Часловацъ.

По шеми за II. разредъ чита се неделно триредъ, исто та-ко и по шеми за двокласне и за обичне школе, а цео часловацъ има 52. странке; ако се I. течения сваке лекције полакъ странке изтера а II. течения по читава, то ће у 25. илъ 30. недела цео свршенъ бити.

16. Псалширъ.

Чита се по дваредъ илъ триредъ на неделю, а има све-га 150 псалма; ако се сваки редъ по еданъ псалмъ узме, онда е за 30 нед. 60 илъ 75. прочитано, и 27. псалма читано е и тол-ковано у часловцу, то су 77 илъ 102, то е доволно за обичне школе, а остало се има у IV. разреду довршити и повторити.

17. Немачки букваръ.

1. нед. самогласия. — 2. нед. сугласия п. т. в. ш. увекъ по два. — 3. нед. l. b. d. t. — 4. нед. f. h. j. g. — 5. нед. ф. р.

8. и повторенъ. 6. нед. немачки букваръ брой 19 и 20. — 7. нед. 21 и 22. — 8. нед. 23 и 24. — 9. нед. 25. 26. и 27. — 10. нед. 28. 29. и 30. — 11. нед. 31. 32. 33. и 34. — 12. нед. 35. 36 и 37. — 13 нед. 38—43. — 14. нед. 43—45. 15. нед. 46—49. 16. нед. 51. и 52. 17. нед. 53—64. — 18. нед. Предмети за размисливанъ. 19. нед. брой 64—67. — 20. нед. 68—70.

Ако деца сваки данъ две, четврткомъ и неделомъ три немачке речи на паметъ науче, то износи на неделю 17. речи, а на 20. неделя 340. речи, то е за по год. доволно, а ако се корене и изводне речи увекъ заедно, дакле на фамилие, уззадае, онда ће их јошъ више научити и већма запамтити.

Свете Иконе.

Константинъ Копронимъ царъ висантійскій хташе христіане приморати да Свете Иконе не почитују. Због тога су многи тешка гоненя, муке и саму смртъ претрпипи морали. Између осталихъ буде и *Свети Стефанъ Нови* предъ цара доведенъ, кои на нѣга повикне: Докле ћешъ ты у идолопоклонству пребивати, и идолима се кланяти? Светацъ ѣуташе и у землю гледаше. „Несрећниче, заръ се тако мени одговара? разлюћенъ запыта царъ. На кое калуђеръ тихимъ гласомъ проговори: „Господару, ако си ме науміо погубити, а ты заповѣди овима да ме убію, алъ ако хоћешъ да ми судишъ, то обуздай најпре гнѣвъ свой! — Знај о царе да мы нисмо идолопоклонци као што се теби чини. Кадъ мы иконе почитуемо, цѣлуемо и нѣма се кланямо; то онда славио мы самога Спасителя у нѣговомъ лику. Немисли да е и кои одъ насъ тако слабоуманъ, да се камену, дрвету или ма каквој ствари кланя, да јој се моли и одъ нѣ помоћи нада; напротивъ мы подижемо своя чувства одъ видимога лика на невидимый предметъ нашега поштованя и прославляня. Али вы, вы ногама газите икону Христову, Майке Бо-

жѣ и Светыхъ божіихъ угодника и бацате ихъ у огань. Царь в гледао да докаже како се Иисусъ Христосъ и светители нимало тyme небезчесте што имъ се ико-не газе и спалюю, и башъ кадъ е веѣкъ мыслію быо да в Стефана о томе убѣдію, извади Светацъ изъ цепа новацъ, покаже га свима околостоеѣима и запыта: Чи е то образъ? Сви едногласно одговоре: То е образъ нашеге цара и нѣговогъ сына Препоясаника!

„Заслужуемъ ли я каштигу“ продужи Светый „ако бацитъ тай новацъ на землю па га станемъ ногама гавити.“

И сви околостоеѣи у найвеѣмъ беснилу повичу. „Ты смрът заслужуешъ и зато само што си се усудію на своя уста то реѣи, а немоли да си то учинію. Ко царевъ ликъ газе, тай вреѣа самога цара.“

О вы слепи и безумни люди, узданувши рекне на то Стефанъ. — Усуѣуєте се смрътну каштигу изреѣи ономе, кои хоѣе да царевъ ликъ погази, а вы свакій данъ бацате, палите, плюете и газите Икону онога, кои е царъ надъ царевима и господаръ надъ свима господарима, па іоштъ и неосеѣати слепоту и безумлѣ свое.“

У мѣсто одговора, изда царъ заповѣсть да се Стефанъ збогъ увреде царскогъ величанства на смрът одсуди, и грозна та пресуда одма се изврши. Успомену светога преподобномученива Стефана Нового држи наша православна црква 28. Новембера.

Поучна забава.

I.

Гордый нѣкій младиѣъ посѣдне свога коньца, и удари преко ныва', гдѣ тежаци труданъ свой посао горчимъ зноемъ одправляху. Онъ, кадъ опази те радине и муку нихову, помисли у себи: О како самъ

я лѣнь, чистъ, богатъ и отмѣнъ спрямъ тыхъ людѣй; па ко може реѣи, да су они самномъ равни. — Ми-елеѣи тако дође до гробля и опази едногъ старогъ човѣка, гдѣ узевши мртвачку главу у руке, пажливо ю загледув и преврѣе. Зашто завиркуешъ у ту мртвачку главу, Старино? ушита младиѣъ. А старацъ погледа найпре младиѣа, па онда главу мртвачку и рекне: Та ево синко, радъ самъ дознати, да ли е ова лубаня каввогъ отмѣногъ богатеша была, па никако немогу.

II.

Отацъ нѣкѣй имаѣаше седамъ синова, па сви седамъ неми. Бѣдномъ оцу врло е тежко было, што га е Богъ томъ несреѣомъ обдарю, те е више пута говорю: Башъ нема Богъ право, што ми е сви седамъ синова тако страшнымъ обдарю даромъ. — Едномъ оде онъ с' нѣима своме познанику, кои ихъ братински дочека. Изнесе имъ хлѣба и скоруна и понуди ихъ по обичаю, да се мало прихвате. Отацъ сѣдне са свои синови за столъ, погледи ихъ редомъ, види, како се румене као руже а овамо неми. Мисао та натера куканомъ отцу сузе на очи и повиче: Ахъ! Боже! шта самъ я сгрешю, кадъ си ме тако люто казнию? Домаѣинъ опази то, иззове отца тога на полъ и рекне му: Брате! сеѣашъ ли се? како си ты юшъ дѣтетомъ хватяо птице, и езикъ имъ вадю? Знашъ ли, да самъ те я више пута опомяно, да немучишъ створа божиѣга, еръ ѣе те казнити творацъ нѣиховъ. — А ты не хтѣде се манути. — Зато садъ трпѣливо сноси казнь божию, кою си праведно заслужию; ербо тице, коима си езике повадию, немогеше пѣсмомъ своюмъ, Творца свога славити, обтужиле су те предъ Богомъ, и неѣешъ моѣи нигда изъ уста дѣце твое сладко име „Отацъ чути.“ —

Превео Милошъ Настасиѣъ
Предуготовникъ.

ПРЕДПЛАТА НА ШКОЛСКИЙ ЛИСТЪ

ЗА 1859 ГОДИНУ.

По давной потреби почео е листъ овај излазити у Октобру изтичуће 1858 године. За ово кратко време могла се нѣгова намѣра видити. Упућиванѣ учителя и напредакъ наши школа уобште задатакъ е овога школскога органа био и остаће и одъ сада.

Задатакъ ние маленъ али имамо доволно узрока надати се, да ће се мало по мало моћи учинити много. За садржай листа највише намъ јамче г. школски савѣтникъ Натошевићъ и г. професоръ препарандие Вукићевићъ. Они су до сада сами у листу овоме скоро све радили, они ће радити и одъ сада. Поредъ нѣи вальда ће се одъ сада наћи јоштъ кои сународникъ, кои ће са знанѣмъ своимъ тежнѣи овога листа у помоћъ притећи. Сваки такавъ прилогъ радо ће се правично награђивати.

Учительско станѣ најсиромашније е станѣ, а баш они треба да овакавъ листъ држе и управъ ни еданъ неби требало да безъ нѣга буде. Да би листъ обетати могао, нужно е да има баръ до 400 предбројника. Учителя сами толико за сада неможе бити кои би листъ држати кадри били. Зато би требало да оне обштинѣ, у којима су учители слабо плаћени, по едан листъ баръ за учителя свога држе.

Требало би да листъ овај држе и сви мѣстни директори школа, ерѣ крозъ листъ ће само моћи знати, како имъ школу валя надгледати. На жалость многи свештеници, кои су такви управители, повраћали су листъ као да нѣима нетреба. Заиста сви они, кои кажу да имъ листъ нетреба, нису за управителѣ. Тако што

могу само они рећи, кои немаре било школе или не било, или они, кои за никакавъ напредакъ и користъ народну немаре.

И родители, кои ситне дѣце имаю, чинили би добро и дѣци своіой и школи или просвѣти народной уобште, кадъ би листъ овај држали, као што ихъ има, кои га већъ држе. И дѣца њиова и они сами изъ њѡга ће се многоемѡ лѣпоме, племенитоме и користноме научити. Кома е Богъ дао да може, треба да школски листъ држи.

Ако би се јоштъ кои родолюбацъ нашао, кои би, као што е г. епископъ Платонъ учинио, жертовали што да се листъ сиромашнимъ учителѡма као даръ одъ њиове стране шалѡ, ми би такве племените желѡ радо извршили било да шалѡмо онима којима намъ они кажу, или да имъ јвимо само кома се шалѡ.

Ми позивлѡмо на предплату за текућу годину све г. г. учителѡ, све г. г. управителѡ мѣстни школа, све родителѡ, којима станѡ допушта, и уобште свакога пријателя народне просвѣге и напредка.

Цѣна е листу са поштариномъ заједно свега на годину дана 4, на половину године 2 а на четвртъ године 1 фор. било старогъ или новогъ новца.

Излазиће сваке недѣлѡ по еданпутъ.

Они, кои га држати желе, молимо да намъ се што скорие јве.

 Одъ 1 до 7 бр. 1858. више немамо; за ове брѡве бадава су рекламацие.

Ко до сада листа овај ние платио, позива се да плати и одъ сада и до сада.

У Новомъ Саду съ концемъ децембра 1858.

Д. Медаковићъ.